

Miško Takeliais

SANDRA DIECKMANN

SURASK PASISLĖPUSIUS
MIŠKO GYVENTOJUS

baltos lankos

Miško takeliais

AUTORĖ IR ILIUSTRATORĖ
SANDRA DIECKMANN

Iš anglų kalbos vertė Irma Šlekytė

baltos lankos

Didžiulio miško pakraštyje nušvitus ryto saulei,
nubunda mažas elniukas. Jis nekantrauja kartu su
mama paragauti sultingos žolės ir gardžiausių uogų.
Pasislėpę mirgančioje šviesoje, jie lukteli.

PAŽVELK, RYTO ŠVIESOJE MARGAS ELNIŲ
KAILIS SUSILIEJA SU APLINKA.

Ar matai vanagą, sukantį ratus
danguje ši gairių ryta?

O kas čia toks žiūri
PASILSLĖPĘS?

Lokiams metas pusryčiauti, todėl mama lokė išsivedė lokiukus
į lauką ir patraukė prie sraunios upės žuvauti. Mama lokė rodo
savo judriems mažyliams, kaip sugauti prieš srovę plaukiančią
spurdančią lašišą. Paskui visi kartu paskanaus uogų.

AR MATAI, KUR AUGA UOGOS?

Aukštai danguje skrenda erelio patelė, ji grįžta iš rytinės medžioklės...

AR MATAI, KA JI NEŠASI
NAGUOSE?
Gal gali rasti
jos lizdą?

>• ELNIAS •<

- Elniukų kailiukas yra išmargintas kone 300 baltų dėmių. Šios dėmės padeda jiems likti nepastebėtiems aukštoje žolėje.
- Elnių patinai turi ragus. Jie kasmet nusimeta šiuos ragus ir užsiaugina naujus.
- Rudenį patinai riaumoja ir kaunasi vienas su kitu. Norėdami patraukti patelės dėmesį, jie lekia vienas į kitą ir su trenksmu suremia ragus.
- Elniai yra žolėdžiai, kitaip tariant, jie ēda augalus. Labiausiai mėgsta žolę, mažus krūmelius, lapus ir medžių ūglius.
- Tik šiaurinių elnių ir patinai, ir patelės turi ragus.
- Vos gimusių elnių joslės gerai išsivysčiusios. Jau pirmą gyvenimo valandą jie pradeda vaikščioti, bet maždaug metus nesitraukia nuo mamos.

GYVENA: kaimenėmis

PATINAS: elnias

PATELĖ: elnė

GYVENIMO TRUKMĖ: 18 metų

JAUNIKLIAI: elniukai

→ TAIP PAT GALI RASTI: skruzdžių, mėlynąją zylę, drugelį, varną, lapių, voverių

>• RUDASIS LOKYS •<

- Dauguma lokių moka laipti medžiais. Juodieji lokiai laipioja ypač vikriai, o štai rudieji – gana prastai, bet prirėkus ir jie užsiropščia į medį, nors ir yra labai stambūs.
- Lokiai minta uogomis, žuvimis, graužikais ir kitu ēdesiu. Vasarą jie stengiasi prisiēsti kuo daugiau ir taip gerai pasiruošti ilgam žiemos miegui.
- Šalant orui, lokys susiranda olą arba išsikasa urvą. Jaukiai susirangęs savo guolyje, jis pramiega visą šaltąjį metų laiką, kai sunku susirasti ēdesio.
- Rudieji lokiai yra puikūs plaukikai ir greitai bēgioja – bēgdami gali pasiekti 50 kilometrų per valandą greitį.
- Lokiai trinasi nugara į medžio kamieną ne kasydamiesi. Šitaip jie pažymi medžio žievę savo kvapu. Tokiomis „žinutėmis“ jie bendrauja su kitais lokiais.

GYVENA: būriais (tačiau dažniausiai pavieniui) PATINAS: lokys

PATELĖ: lokė GYVENIMO TRUKMĖ: iki 25 metų JAUNIKLIAI: lokiukai

→ TAIP PAT GALI RASTI: drugelių, laumžirgį, musių, lapių, varlių, boružių, gyvatę

>• LAPĖ •<

- Rudosis lapės visai neišrankios namams. Jos gali gyventi ir mieste, ir laukinėje gamtoje!
- Jos taip pat neišrankios maistui. Lapės mielai gardžiuojasi uogomis ir augalais, ēda sliokus ir vabzdžius, medžioja smulkius žinduolius bei paukščius. O miesto lapėms patinka raustis šiukšlinėse.
- Purus, baltas lapės uodegos galiukas vadinamas šepetuku.
- Lapių puiki uoslė. Jų letenėlės išskiria tam tikrą kvapą, kad, nuklydusios toli nuo namų ir sekdamos savo pėdsakais, galėtų rasti kelią atgal.
- Lapių jaunikliai gimsta pavasarį. Pirmąsias aštuonias devynias gyvenimo savaites jie praleidžia urve po žeme.

GYVENA: gaujomis

PATINAS: lapinas

PATELĖ: lapė

GYVENIMO TRUKMĖ: iki 9 metų

JAUNIKLIAI: lapiukai

→ TAIP PAT GALI RASTI: mėlynąją zylę, drugelį, elnią, pelių, kurmį, voverių, kirmėlę

>• BITĖ •<

- Bitės apdulkina augalus. Į smulkius miltelius panašias žiedadulkes jos perneša nuo vieno žiedo ant kito, kad augalai galėtų užmegzti vaisių ir šiuose subręstų naujų sėklų. Jei nebeliktų bičių, išnyktų dauguma grūdinių augalų.
- Kai kurios bitės moka šokti ypatingą šokį, kuriuo praneša kitoms, kur rasti geriausių žiedadulkių arba nektaro. Kraipydamos pilvelį jos perduoda įvairiausių žinučių, pavyzdžiui, kuria kryptimi ir kaip toli reikia skristi.
- Visame pasaulyje yra tūkstančiai bičių rūšių, ir tik keletas iš jų gamina medų!
- Bičių medunešių avilyje gali gyventi daugiau nei 60 000 bičių darbininkių. Skirtingos bitės atlieka skirtingus darbus: vienos renka žiedadulkes ir nektarą, kitos avilyje palaiko švarą, o dar kitos rūpinasi lervomis.
- Gelia tik bičių patelės, o geluonis yra jų kūno dalis. Bičių motinėle geluonimi deda kiaušinėlius.

GYVENA: seimomis PATELĖ: bitė motinėle arba bitė darbininkė

PATINAS: tranas GYVENIMO TRUKMĖ: iki 6 mėnesių JAUNIKLIAI: lervos

→ TAIP PAT GALI RASTI: mėlynąją strazdą, laumžirgių, varlių, garnį, elnią